

Eil Nr	Klausimai	Atsakymai
1	<p>"Vykdant žemės kasimo darbus ir atstatant dangas reikalinga gauti Leidimą kasinėjimo darbams, norint gauti šį leidimą privaloma pateikti :</p> <p>„sutartį su kelio (gatvės) pagrindų įrengimą tikrinančia nepriklausoma akredituota laboratorija“</p> <p>„sutartį su užsakovo paskirtu statinio statybos techniniu prižiūrėtoju atsakingo už susisiektimo komunikacijas – kelius (gatves) ir techninio prižiūrėtojo apsidraudimo civilinės atsakomybės privalomuoju draudimu sutartį, jei techninio prižiūrėtojo civilinės atsakomybės draudimas būtinas“</p> <p>Klausimas kas padengs šias išlaidas ar rangovas turi jas įsitraukti į dangų atstatymo įkainį, ar bus apmokama pagal pateiktas sąskaitas, kaip papildomos išlaidos"</p>	<p>Informuojame, kad sutarties 5.1. ir 5.2. punktuose numatyti atvejai, kuriais Užsakovas kompensuoja tiesiogiai patirtas ir dokumentais pagrįstas išlaidas. Visos kitos išlaidos turi būti įvertintos darbų įkainiuose.</p>
2	<p>Prašome paaiškinti kaip bus su šiuo metu galiojančia sutartimi iki 35000 Eur be PVM, kada bus paskelbtas naujas laimėtojas. Pagal naują pirkimą iki 50000 Eur be PVM yra trys zonos Pilaitės, Karoliniškių ir Žvėryno seniūnijos, o pagal dabar galiojančią sutartį dar lieka trys zonos Lazdynų, Grigiškių ir Panerių seniūnijos. Ar bus nutraukiama sutartis pilna apimtimi ar galėsime vykdyti darbus likusiose zonose?</p>	<p>Informuojame, kad šiuo metu AB „Energijos skirstymo operatorius“ (toliau – ESO) turimos galiojančios anksčiau sudarytos sutartys iki 35 000 Eur be PVM bus nutraukiamos iškart po to, kai bus nupirkta naujos sutartys iki 50 000 Eur be PVM pilnai padengiančios tas teritorijas, kurias dengė anksčiau sudarytos sutartys. Tol, kol anksčiau sudaryta sutartis nebus pilnai padengta naujai nupirkta sutartimi, ji nebus nutraukiama, tačiau Užsakymai pagal anksčiau sudarytas sutartis bus duodami tik toms teritorijoms, kuriose dar nebus nupirkta naujosios sutartys. Toks sutarčių administravimas aiškinamas tuo, jog ESO galėtų užtikrinant viešąjį interesą – nepertraukiamą elektros energijos skirstymo paslaugos klientams teikimą.</p>
3	<p>Ar dalyvaujanti įmonė turi turėti įdiegtą sertifikuotą ISO 27001 standartą? Ar pasitelkiami subrangovai turės pasirašyti duomenų tvarkymo sutartį?</p>	<p>Informuojame, jog dalyvaujanti įmonė turi turėti įdiegtą sertifikuotą ISO 27001 standartą. Paaiškiname, jog pasitelkiami subrangovai turės pasirašyti duomenų tvarkymo sutartį. Ši pareiga įtvirtinta BDAR 28 str. 4 d. Tvarkytojo ir subtvarkytojo santykių pasirašant duomenų tvarkymo sutartį – pirmasis bus valdytojas, antrasis bus tvarkytojas.</p>
4	<p>Prašome patikslinti atsakymą Nr. 5. "<...> Pasiūlymo formos 3.1. p. lentelėje reikia nurodyti tuos subtiektus, kuriuos tiekėjas ketina pasitelkti konkrečios sutarties vykdymui, įskaitant, bet neapsiribojant subtiektus (kurių kvalifikacija nesiremiama), kuriuos buvo nurodęs teikdamas prašymą Kvalifikacijos vertinimo sistemoje."</p> <p>Ar teisingai suprantame, kad rangovas teikdamas pasiūlymą į savo pasiūlymo formos 3.1 lentelę turi įsitraukti tik tai tuos subrangovus, kurie reikalingi faktiniam sutarties vykdymui (Pvz.: gerbūvio atstatymas, krypiniai gręžimai/pradūrimai), bet ne kvalifikacijai? Bet jeigu mes neturime kvalifikacijos atlikti 10 kV kabelio bandymus, kur buvo keliamas reikalavimas 3.4 darbų kodui, tai tokius darbus vienaip ar kitaip atlikti reikės. Tai tokiu atveju čia subrangovas reikalingas kvalifikacijai, ar faktiniam įgyvendinimui? Galima interpretuoti ir taip, ir taip. Prašome tiksliai paaiškinti 5 atsakymą.</p>	<p>Paaiškiname, kad Pasiūlymo formos 3.1 lentelėje reikia nurodyti Ūkio subjektus (kurių kvalifikacija remiamasi, pvz. 3.4. darbų kodui), kurių pajėgumais remiamasi konkrečiame pirkime. Atkreipiame dėmesį, kad nurodomi Ūkio subjektai gali būti tik tie, su kuriais Tiekėjas yra įtrauktas į tiekėjų kvalifikacijos vertinimo sistemą.</p> <p>Paaiškiname, kad Pasiūlymo formos 3.1 lentelėje reikia nurodyti Subtiektus (kurių kvalifikacija nesiremiama, pvz. gerbūvio atstatymas, kryptiniai gręžimai/pradūrimai), kurių pajėgumais remiamasi konkrečiame pirkime. Atkreipiame dėmesį, kad nurodomi Subtiektai gali būti ir tie, kuriuos buvo nurodęs teikdamas prašymą Kvalifikacijos vertinimo sistemoje ir esant poreikiui pasitelkiami naujai. Naujai pasitelkiamų Subtiektų sutikimai (Subtiektų deklaracija) turi būti pateikiami.</p>

5	<p>Dėl duomenų tvarkymo sutarties Punkto Nr.4.10"Valdytojas turi teisę, pateikęs išankstinį pranešimą, nepertraukiant Tvarkytojo veiklos ir neatlygintinai, Tvarkytojo buveinės patalpose atlikti Tvarkytojo patikrinimus ir (ar) auditą įprastomis darbo valandomis. Tokį auditą ar patikrinimus gali atlikti Valdytojo darbuotojai arba kiti Valdytojo įgalioti tinkamais konfidencialumo įsipareigojimais saistomi asmenys. Audito ar patikrinimų išlaidas, patirtas Valdytojo, apmoka pats Valdytojas. Tačiau jeigu audito ar patikrinimų metu nustatomas Tvarkytojo, jo įgaliotų ar su juo susijusių asmenų (įskaitant jo pasitelktus subtvarkytojus) įsipareigojimų nevykdymas ar netinkamas vykdymas, teisės aktų ir (ar) Valdytojo nurodymų nesilaikymas, Tvarkytojas privalo padengti Valdytojo audito ir (ar) patikrinimų išlaidas bei nedelsiant ištaisyti nustatytus neatitikimus. Prašome paaiškinti, koku būdu bus realizuojama Jūsų numatyta teisė „buveinės patalpose atlikti Tvarkytojo patikrinimus ir (ar) auditą“, t.y. prašome nurodyti konkrečius planuojamus veiksmus. Paaiškiname, kad tikrinant Jums aktualius duomenis neišvengiamai susipažinsite ir galėsite matyti ir asmens duomenis tų asmenų, kurie Jums yra neaktualūs ir kurie yra ypatingi, specialių kategorijų asmens duomenys, ir su dėl jų prigimties kuriais leidžiama susipažinti tik griežtai apibrėžtais atvejais ir konkrečiam ratui nustatytų asmenų. Laikytina, kad Jūsų teisės realizavimas sutarties punkte Nr.4.10 nurodytu būdu neišvengiamai pažeis trečiųjų asmenų teises į asmens duomenų apsaugą, nes Jūs nesate subjektas, kuris turi teisę ir pagrindą susipažinti su iš anksto neapibrėžtų ir šiuo metu neidentifikuotų trečiųjų asmenų asmens duomenimis (kurie bus nedavę rašytinio sutikimo susipažinimui su duomenimis ir kurie apskritai net nebus informuoti apie susipažinimo su jų duomenimis faktą). Šiame kontekste pažymėtina, kad nėra objektyviai įmanoma atskirti Jums aktualių asmens duomenų nuo kitų duomenų (t.y. nuo tų, su kuriais Jūs neturite teisės susipažinti), nes tokiu būdu būtų neįgyvendinta pati kontrolės esmė: jei UAB „Vytrita“ nurodytų, kad Jums aktualūs duomenys yra tvarkomi ir talpinami konkrečioje vietoje ir konkrečiu būdu, tokiu atveju Jūs galėtumėte tikrinti tik tuos konkrečiai nurodytus duomenis konkrečioje jų kaupimo ir tvarkymo vietoje, tačiau neturėtumėte galimybės įsitikinti, kad jie nėra kaupiami ir tvarkomi kitur ir galimai kitu būdu. UAB „Vytrita“ supranta ir pripažįsta Jūsų teisę į duomenų kontrolę, tačiau tuo pačiu atkreipia dėmesį, kad šiuo atveju turėtų būti išlaikytas interesų pusiausvyros principas ir Jūsų teisė neturėtų būti realizuojama paneigiant kitų asmenų teises."</p>	<p>BDAR 28 str. 3 d. įtvirtina valdytojo teisę atlikti tvarkytojo auditą, įskaitant patikrinimus bei numatyta tvarkytojo pareigą pateikti valdytojui visą informaciją, būtiną siekiant įrodyti, kad tvarkytojas vykdo jam nustatytas prievolės. BDAR neriboja valdytojo teisės atlikti patikrinimus tik tam tikrais būdais, tačiau įprastas ir dažniausiai naudojamas būdas - rašytinis prašymas pateikti ataskaitą, kaip tvarkytojas laikosi duomenų tvarkymo sutartyje (DTS) ir BDAR įtvirtintų prievolių. Fizinis tvarkytojo patalpų auditas atliekamas išimtiniais atvejais. Pažymime, kad tokį auditą gali atlikti tik valdytojo pasitelkti asmenys, kurie yra įsipareigoję užtikrinti bet kokios audito metu gautos informacijos, įskaitant asmens duomenis, konfidencialumą.</p> <p>Atsižvelgiant į tiekėjo argumentus, papildome duomenų tvarkymo sutarties 4.10 punktą ir išdėstome taip:</p> <p><i>"4.10. Valdytojas turi teisę, pateikęs išankstinį pranešimą, nepertraukiant Tvarkytojo veiklos ir neatlygintinai, Tvarkytojo buveinės patalpose atlikti Tvarkytojo patikrinimus ir (ar) auditą įprastomis darbo valandomis. Tokį auditą ar patikrinimus gali atlikti Valdytojo darbuotojai arba kiti Valdytojo įgalioti tinkamais konfidencialumo įsipareigojimais saistomi asmenys. Audito ar patikrinimų išlaidas, patirtas Valdytojo, apmoka pats Valdytojas. Tačiau jeigu audito ar patikrinimų metu nustatomas Tvarkytojo, jo įgaliotų ar su juo susijusių asmenų (įskaitant jo pasitelktus subtvarkytojus) įsipareigojimų nevykdymas ar netinkamas vykdymas, teisės aktų ir (ar) Valdytojo nurodymų nesilaikymas, Tvarkytojas privalo padengti Valdytojo audito ir (ar) patikrinimų išlaidas bei nedelsiant ištaisyti nustatytus neatitikimus. Auditą ar patikrinimus Valdytojas turi teisę atlikti ne dažniau nei kartą per 12 mėnesių, išskyrus atvejus, kai kyla pagrįstas įtarimas, kad tvarkytojas pažeidė Duomenų tvarkymo sutartį."</i></p> <p>Atnaujintą Duomenų tvarkymo sutartį pridedame.</p>
6	<p>Duomenų apsaugos sutarties 4.9 p. prašome ištrinti „teisės aktų“, kadangi teisės aktai apima visas sritis, ir tai suteiktų Vykdytojui neribotas teises audituoti Tvarkytojo veiklą bet koku aspektu, kas yra neproporcinga.</p>	<p>Atkreipiame dėmesį, kad pagal BDAR 28 str. tvarkytojas ne tik privalo vykdyti duomenų tvarkymo sutartį, bet ir laikytis jam nustatytų BDAR (teisės akto) reikalavimų. Atsižvelgdami į pateiktą pastabą, patiksliname duomenų tvarkymo sutarties 4.9 punktą ir išdėstome taip:</p> <p><i>„4.9. Tvarkytojas įsipareigoja neatlygintinai pateikti Valdytojui visą informaciją, būtiną siekiant įrodyti, kad vykdomos visos Duomenų tvarkymo sutartyje ir Asmens duomenų apsaugos teisės aktuose numatytos prievolės bei sudaryti sąlygas ir padėti užtikrinti</i></p>

		<p><i>Valdytojo teisę atlikti Tvarkytojo patikrinimus ir (ar) auditą, siekiant ištirti, ar yra laikomasi Duomenų tvarkymo sutarties ir (ar) teisės aktų reikalavimų.“</i></p> <p>Atnaujintą Duomenų tvarkymo sutartį pridedame.</p>
7	Duomenų apsaugos sutarties 4.10 p. prašome išbraukti, kadangi šis punktas suteiktų Vykdytojui neribotas teises audituoti tvarkytojo veiklą, kas yra neproporcinga.	Informuojame, jog šis punktas apibrėžia valdytojo teisės, įtvirtintos BDAR, įgyvendinimo sąlygas. Atsižvelgdami į pateiktus argumentus punktą patiksliname, žiūrėti į atsakymą aukščiau.
8	Duomenų apsaugos sutarties Priedas Nr. 2, punktas 1.2 po „visų Tvarkytojo darbuotojų“ prašome įterpti „dirbančių su Sutartimi susijusiais asmens Duomenimis“. Kadangi ne visi Tvarkytojo darbuotojai dirba su Valdytojo Sutartimi, toks reikalavimas būtų perteklinis. Taip pat vietoje žodžio „suprato“ prašome įrašyti „susipažino“, kadangi asmens sugebėjimą suprasti nėra kaip užfiksuoti dokumentais.	<p>Atsižvelgdami į pateiktus argumentus, patiksliname duomenų apsaugos sutarties priedo Nr. 2 1.2 punktą ir išdėstome taip:</p> <p><i>„1.2. Tvarkytojas užtikrina, kad atitinkami Tvarkytojo darbuotojai būtų susipažinę su informacijos, įrenginių ir sistemų naudojimo reikalavimais (įskaitant nustatytus naudojimo apribojimus) pagal Sutartį ir Duomenų tvarkymo sutartį. Valdytojas turi teisę reikalauti iš Tvarkytojo pateikti kiekvieno ir visų Tvarkytojo darbuotojų, dirbančių su Sutartimi susijusiais Asmens duomenimis, pasirašytus dokumentus, įrodančius, kad jie susipažino su Saugumo reikalavimų turiniu ir sutinka laikytis šių bei kitų informacijos, sistemų ir įrenginių naudojimo reikalavimų.“</i></p> <p>Atnaujintą Duomenų tvarkymo sutartį pridedame.</p>
9	Įkainių Eil. Nr. 313, 314 - neatitinka darbų pavadinimas su įkainio išaiškinimu. Prašome paaiškinti, kokie darbai perkami šiais įkainiais.	Informuojame, kad atsižvelgdami į Rangovo komentarą, pakoreguojame 313, 314 darbų įkainių išaiškinimus. Atnaujintą Darbų įkainių lentelę pridedame.
10	Įkainių Eil. Nr. 316, 317, 318 - neatitinka darbų pavadinimas su įkainio išaiškinimu. Prašome paaiškinti, kokie darbai perkami šiais įkainiais.	Informuojame, kad atsižvelgdami į Rangovo komentarą, pakoreguojame 316, 317, 318 darbų įkainių išaiškinimus. Atnaujintą Darbų įkainių lentelę pridedame.
11	Įkainių Eil. Nr. 360 topografinės nuotraukos parengimas apskaičiuojamas ha, o ne vnt. Prašome patikslinti mato vnt. į ha.	Paaiškiname, kad Rangovas privalo įsivertinti topografinės nuotraukos įkainį pagal statistinį vidurkį ir pateikti pagal tokius mato vienetų, kurie yra Užsakovo nurodyti.
12	Prašome į medžiagų įkainių lentelę įtraukti SZ traversą ir SZ traversą su atitraukėjais.	Informuojame, kad darbų įkainyje yra įvertinta traversų kaina. Pažymėtina, kad SZ traversa turi būti montuojama vadovaujantis vidiniais teisės aktais.
13	Prašome į medžiagų įkainių lentelės 127 pozicijoje pakeisti mato vnt. į kompl.	Informuojame, kad atsižvelgdami į Rangovo komentarą, pakoreguojame medžiagų įkainio Nr. 127 matavimo vienetą į kompl. (atnaujintą Medžiagų įkainių lentelę pridedame).
14	Prašome paaiškinti, kuo skiriasi medžiagų įkainių lentelės 125, 126 pozicijos mato vnt. kompl. nuo 127 pozicijos vnt.	Informuojame, kad atsižvelgdami į Rangovo komentarą, pakoreguojame medžiagų įkainio Nr. 127 matavimo vienetą į kompl. (atnaujintą Medžiagų įkainių lentelę pridedame).
15	Prašome nurodyti medžiagų įkainių lentelės 211, 240, 241, 244-248, 250, 251 pozicijoje nurodytos medžiagos tipą/parametrą.	Informuojame, kad nurodytų medžiagų tipų/parametrų negalime nurodyti, kadangi kiekvienas gamintojas Lietuvoje turi savo tipą. Reikalaujamą medžiagą nusako medžiagų ir įrengimų pavadinimai.
16	0,4 kV saugiklių lydieji įdėklai techniniuose reikalavimuose Nr. 13.2.1 nėra nurodyta, kad galima naudoti 224A saugiklius. Prašome patikslinti medžiagų įkainių lentelės pozicijos 274 ir 282 amperąžą.	Paaiškiname, kad amperazas paliekamas toks koks yra nurodytas Užsakovo. Taip pat pažymime, kad nurodyto amperazo 0,4 kV saugiklio lydieji įdėklai bus tinkami parinkus juos iš gamintojų, įtrauktų į AB "Energijos skirstymo operatorius" nurodyto atitinkančių techninius reikalavimus medžiagų įrenginių sąrašą.

17	Prašome patikslinti medžiagų įkainio lentelės pozicijų 303-305 tipus/parametrus.	Informuojame, kad patikslinti negalime, kadangi gTr saugiklių lydžiuosius įdėklus gamina ne vienas gamintojas. Pateikdamas pasiūlymą Rangovas privalo vadovautis AB "Energijos skirstymo operatorius" patvirtintais techniniais reikalavimais bei atitinkančių techninius reikalavimus medžiagų įrenginių sąrašu.
18	Prašome patikslinti medžiagų įkainio lentelės pozicijos 341 amperažą.	Informuojame, kad amperažo nurodyti negalime, kadangi šio saugiklio amperažas nėra normuojamas.
19	Prašome patikslinti medžiagų įkainio lentelės pozicijos 425 tipą/parametrą nurodant kabelio skerspjūvius.	Paaiškiname, kad hermetizavimo komplektas neturi unikalaus tipo. Kabelio skerspjūviai, C tipo kištukinėms movoms, nurodyti patvirtintuose AB "Energijos skirstymo operatorius" techniniuose reikalavimuose.
20	Prašome patikslinti medžiagų įkainio lentelės pozicijose 453-501 nurodytų skydų komplektacijas.	Informuojame, kad Rangovas privalo vadovautis AB "Energijos skirstymo operatorius" patvirtintu atitinkančių techninius reikalavimus medžiagų įrenginių sąrašu. Kadangi kiekvienas gamintojas skirtingai klasifikuoja tipus, nurodydami konkretų tipą sumažintume konkurenciją.
21	Prašome paaiškinti, kaip bus aktuojamas medžiagų transportavimas, jeigu Užsakovas pateiks medžiagas (g/b atramos ir t.t.), kurias Rangovas turi pasiimti iš Užsakovo nurodytos vietos. Atkreipiame dėmesį, kad Rangovas pateikdamas medžiagas, transportavimą įvertina į medžiagos kainą.	Informuojame, kad visos sąlygos susijusios su medžiagų pasiėmimu, grąžinimu, šiukšlių išvežimu ir kitomis transportavimo išlaidomis nurodytos Priede „Darbų įkainių lentelė“ esančiuose bendruose išaiškinimuose Nr. 3 bei Nr. 7. Juose pažymima, kad visos transportavimo išlaidos, tai yra medžiagų atvežimas ir išvežimas bei kitos su transporto naudojimu susijusios išlaidos, su kuriomis rangovas susiduria atlikdamas darbus, taip pat darbuotojų vežimo iki darbo vietos išlaidos turi būti įsivertintos rangovų darbų įkainiuose. Visi įkainiai darbai turi būti numatyti su franko išlaidomis (naujų įrenginių ir medžiagų atvežimas, esamų demontuotų įrenginių ir medžiagų išvežimas į AB ESO sandėlį bei atliekamo grunto ir statybinių šiukšlių išvežimas, utilizavimas). Papildomuose darbuose neturi būti atskirai franko išlaidų, nes išlaidos numatytos darbų įkainiuose. Taip pat visuose įkainiuose turi būti įvertintas atliekamų darbų sezoniškumas.
22	Prašome panaikinti medžiagų įkainių lentelės pozicijas 551 ir 553, nes tokios medžiagos nenaudojamos pagal ESO reikalavimą Nr. 8.2.4.	Informuojame, kad esamuose objektuose nutrūkus laidui ar įvykus kitai situacijai, kai atsiranda poreikis keisti ne visą liniją, o tik trumpą atkarpą, gali būti naudojamas tokio skerspjūvio izoliuotas 10 kV oro linijų kabelis. Rangovas, teikdamas šių pozicijų maksimalias kainas, privalo vadovautis ne tik patvirtintais techniniais reikalavimais bet ir atitinkančių techninius reikalavimus medžiagų įrenginių sąrašu.
23	Prašome paaiškinti, ar nesidubliuoja medžiagų įkainių lentelės pozicijos 555 su 586 ir 556 su 587. Jei nesidubliuoja, tuomet prašome paaiškinti, kuo skiriasi.	Informuojame, kad atsižvelgdami į Rangovo komentarą, naikiname medžiagų įkainių lentelės Nr. 586 ir Nr. 587 pozicijas. Naujos redakcijos Medžiagų įkainių lentelę pridedame.
24	Prašome į medžiagų lentelę įtraukti surenkamą vamzdį ir vamzdžius naudojamus kryptiniam gręžimui ir prakalimui.	Informuojame, kad vamzdžių, naudojamų kryptiniam gręžimui ir prakalimui bei surenkamų vamzdžių kainas, Rangovas privalo įsivertinti darbų įkainiuose.
25	Gavus atsakymus į klausimus (2 priedas), supratome kad jungtinė veikla neįmanoma nes nebuvo pateikta kvalifikacijos vertinimo sistemos. Gal galite patikslinti ar galime pasitelkti subrangovus vykdančius tokią pat veiklą. Ar mūsų įmonė gali dalyvauti su kita įmone pirkime kaip subrangovas nors mūsų įmonė irgi teiks pasiūlymą.	Informuojame, jog draudimo Jūsų įmonei dalyvauti kaip subrangovui Lietuvos Respublikos teisės aktai nedraudžia. Paaiškiname, kad Jūsų nurodytu atveju 5 priedą pildyti reikalinga.

	Projektavimo darbams pasitelkiame subrangovus. Patys irgi galime atlikti projektavimo darbus. Ar tai bus ta pati veikla? Ar reikia pildyti 5 priedą.	
26	<p>Vadovaujantis STR 1.03.01:2016 „Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra“ antras skirsnis 98 punktas STATYOJAS (Užsakovas) techninei priežiūrai atlikti skiria (samdos statinio statybos techninį prižiūrėtoją (bendrosios statinio statybos techninės priežiūros vadovą ...>)</p> <p>99 punktas: <draudžiama sudaryti sutartį techninei priežiūrai atlikti su to statinio statybos rangovu...> . todėl techninės priežiūrai atlikti UŽSAKOVAS privalo skirti asmenį. Prašome nurodyti ar ESO skirs savo specialistus (bendrosios statinio statybos techninės priežiūros vadovą) techninės priežiūros atlikimui ar yra sudaryta sutartis su techniniu prižiūrėtoju, nes pasirašius sutartį rangovas negalės vykdyti darbų, iki šiol AB“ESO“ neskirdavo atestuoto techninio prižiūrėtojo dangų atstatymo darbams.</p>	<p>Informuojame, kad visas atstatytas dangas rangovas priduoda pagal žemės savininką: mieste išsiima žemės kasimo leidimą ir dangas priduoda atestuotam specialistui. Rajonuose pridavimo tvarka lygiai tokia pati.</p>
27	<p>Vykdam žemės kasimo darbus ir atstatant dangas reikalinga gauti Leidimą kasinėjimo darbams, norint gauti šį leidimą privaloma pateikti :</p> <p>„Sutartį su užsakovo paskirtu statinio statybos techniniu prižiūrėtoju atsakingo už susisiekimo komunikacijas – kelius (gatves) ir techninio prižiūrėtojo apsidraudimo civilinės atsakomybės privalomuoju draudimu sutartį, jei techninio prižiūrėtojo civilinės atsakomybės draudimas būtinas“</p> <p>Vadovaujantis STR 1.06.01:2016 „Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra“ antras skirsnis 98 punktas STATYOJAS (Užsakovas) techninei priežiūrai atlikti skiria (samdos statinio statybos techninį prižiūrėtoją (bendrosios statinio statybos techninės priežiūros vadovą ...>)</p> <p>Vadovaujantis STR 1.06.01:2016 „Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra“ 99 punktu: <draudžiama sudaryti sutartį techninei priežiūrai atlikti su to statinio statybos RANGOVU...> . todėl techninei priežiūrai atlikti UŽSAKOVAS privalo skirti statinio statybos techninį prižiūrėtoją atsakingą už susisiekimo komunikacijas – kelius (gatves).</p> <p>Sutartyje nėra nurodoma, kas atliks statinio statybos techninę priežiūrą atsakingą už susisiekimo komunikacijas – kelius(gatves).</p> <p>Klausimas: Prašome Jūsų informuoti kas atliks minėtiems darbams statinio statybos techninę priežiūrą atsakingą už susisiekimo komunikacijas-kelius(gatves), arba sutartyje įtraukti punktą nurodantį, per kiek laiko po jos pasirašymo AB Energijos skirstymo operatorius įsipareigoja skirti minėtą techninį prižiūrėtoją, be kurio rangovas, pasirašęs sutartį, negalės pradėti vykdyti jokių žemės kasimo darbų, kur reikalingi leidimai žemės kasimo darbams.</p> <p>Pastaba: Iki šiol vykdam darbus AB Energijos skirstymo operatorius tokios srities techninių prižiūrėtojų neskirdavo, o minėtų techninių prižiūrėtojų samdymą ir apmokėjimą perkeldavo rangovui, tuo versdamas rangovą nusižengti minėto reglamento nuostatoms.</p>	<p>Informuojame, kad visas atstatytas dangas rangovas priduoda pagal žemės savininką: mieste išsiima žemės kasimo leidimą ir dangas priduoda atestuotam specialistui. Rajonuose pridavimo tvarka lygiai tokia pati.</p>

28	<p>Pateikiant pasiūlymą reikia pateikti tiesiogiai už sutarties vykdymą atsakingo darbuotojo, vertinama mažiausio, atlyginimo dalį viršijančią minimalų darbo užmokestį. Prašome paaiškinti kaip skaičiuoti mažiausią darbo užmokestį, kai įmonėje yra darbuotojų, kurie dirba 0,5 etato. Skaičiuoti kaip pusę etato ar perskaičiuoti proporcingai pilnam etatui?</p> <p>Ar darbo užmokestyje turi būti vertinti gaunami priedai, kurie mokami kiekvieną mėnesį?</p> <p>Buvo pateiktas atsakymas:</p> <p>Informuojame, kad turi būti vertinamas visas per vieną kalendorinį mėnesį sumokamas mažiausias darbuotojo atlyginimas (bruto), neatsižvelgiant į tai, koku etatu jis dirba objekte, taipogi neatsižvelgiant ar atlyginimas sumokamas kaip pastovi atlyginimo dalis ar kaip kintama atlyginimo dalis.</p> <p>Kaip yra suprantama iš atsakymo, reikia nurodyti tiesiogiai už sutarties vykdymą atsakingo darbuotojo darbo užmokestį nepriklausomai nuo to, kiek laiko asmuo dirba objekte. Tačiau dar lieka aktualus ir pilnai neišaiškintas darbo užmokesčio dydžio nurodymo klausimas.</p> <p>Paaiškiname, kad dalis darbuotojų dirba ne pilnu etatu. Be to, darbuotojai kartais pasinaudoja teise į nemokamas atostogas, taip pat kartais serga. Tai suponuoja, kad darbo užmokesčio nurodymas tik už faktiškai dirbamo etato dalį ar faktiškai išmokamas išmokas konkretų mėnesį (galutinio pasiūlymo pateikimo momentu) iš tiesų neatspindėtų gaunamo realaus darbo užmokesčio ir kiek jis didesnis už minimalų atlygį.</p> <p>Pažymėtina, jog organizuojant viešuosius pirkimus laikomasi nuoseklios praktikos, kad skaičiuojant darbuotojų darbo užmokestį, turi būti įvertinamas pilnas etatas (nepaisant to, kad darbuotojas faktiškai dirbs ne pilnu etatu) (pvz. http://vpt.lrv.lt/uploads/vpt/documents/files/mp/darbu_1_priedas_en_kriterijai.pdf).</p> <p>Atsižvelgiant į aukščiau nurodytas aplinkybes, prašome patvirtinti, kad pateikiant tiesiogiai už sutarties vykdymą atsakingo darbuotojo darbo užmokesčio dydį turi būti įvertinamas pilnas etatas (nepaisant to, kad darbuotojas faktiškai dirbs ne pilnu etatu).</p>	<p>Informuojame, kad Perkančioji organizacija vertins visą per vieną kalendorinį mėnesį sumokamą mažiausią darbuotojo atlyginimą (bruto), neatsižvelgiant į tai, koku etatu jis dirba objekte, taipogi neatsižvelgiant ar atlyginimas sumokamas kaip pastovi atlyginimo dalis ar kaip kintama atlyginimo dalis.</p>
----	--	---

29.	<p>Perkančiosios organizacijos pateiktos tipinės elektros tinklo projektavimo, įrengimo, planinių ir avarinių darbų, kurių vertė iki 50.000,00 Eur be PVM, sutarties (toliau – Sutartis):</p> <p>8.7. punkte nurodyta, kad „<u>Užsakovas, gavęs argumentuotą Rangovo prašymą, kuriame aiškiai nurodomos ir faktiniais įrodymais objektyviai pagrindžiamos Darbų (ar Etapų) atlikimo terminų pažeidimo (vėlavimo) priežastys, dėl kurių atsiradimo kaltas Užsakovas, nereikalauja Rangovo mokėti netesybų šių aplinkybių egzistavimo laikotarpiu.</u> Tiekėjo įsitikinimu nurodytas Sutarties punktas yra neteisėtas ir prieštaraujantis Sutarties šalių lygybės principui. Pagal šį Sutarties punktą susidarytų situacija, jog nebūtų reikalaujama mokėti netesybas tik tais atvejais, kai dėl Darbų (ar Etapų) atlikimo terminų pažeidimo (vėlavimo) priežasčių būtų kaltas Užsakovas. Tačiau tais atvejais, kai pažeidimai atsirastų nesant nei Užsakovo, nei Konkursą laimėjusių tiekėjų kaltei, netesybas mokėti būtų vis tiek reikalaujama. Todėl Tiekėjas⁴ mano, jog aptariamas Sutarties punktas turėtų būti keičiamas ir išdėstomas sekančiai: „<u>Užsakovas, gavęs argumentuotą Rangovo prašymą, kuriame aiškiai nurodomos ir faktiniais įrodymais objektyviai pagrindžiamos Darbų (ar Etapų) atlikimo terminų pažeidimo (vėlavimo) priežastys, dėl kurių atsiradimo nėra Rangovo kaltės, nereikalauja Rangovo mokėti netesybų šių aplinkybių egzistavimo laikotarpiu.</u>“</p>	<p>1. Paaiškiname, jog 8.7 punkte įtvirtinta galimybė netaikyti netesybų Rangovui atvejais, kai dėl Darbų atlikimo terminų pažeidimo (vėlavimo) priežasčių atsiradimo kaltas Užsakovas ir Rangovas nespėjo laiku pasikreipti į Užsakovą dėl Darbų atlikimo termino pratęsimo Sutarties 8.2 punkte numatyta tvarka. Atvejais, kai dėl Darbų vėlavimo nėra nei Užsakovo, nei Rangovo kaltės arba Darbų vėlavimą lemia trečiųjų asmenų veiksmai ar kitos priežastys, kurioms Rangovas negali daryti įtakos, Rangovas privalo kreiptis į Užsakovą dėl Darbų atlikimo termino pratęsimo kaip numatyta Sutarties 8.2 punkte.</p> <p>Sutarties priede Nr. 6 „Pagrindinės sutarties vykdymo sąlygos“ yra įtvirtinta nuostata, jog „Likus trumpesniai nei lentelėje numatytam terminui iki Darbų (ar Etapų) termino pabaigos ir atsiradus Sutartyje aprašytoms nenumatytoms aplinkybėms, įvertinus aplinkybes, gali būti netaikomi delpinigiaai.“</p> <p>Apibendrinant tai, kas išdėstyta, paaiškiname, jog Rangovas turi pareigą kreiptis į Užsakovą dėl Darbų atlikimo termino pratęsimo, jeigu atsirado aplinkybių, numatytų Sutarties Priede Nr. 7 „Darbų vykdymo termino pratęsimo sąlygos“, iš karto tokioms aplinkybėms paaiškėjus. Atvejais, kai tokios aplinkybės paaiškėja vėliau nei Sutarties priede Nr. 6 „Pagrindinės sutarties vykdymo sąlygos“ nurodytas kreipimosi į Užsakovą dienų skaičius bei atvejais, kai dėl aplinkybių atsiradimo kaltas Užsakovas, Užsakovas gavęs argumentuotą Rangovo prašymą, kuriame aiškiai nurodomos ir faktiniais įrodymais objektyviai pagrindžiamos vėlavimo aplinkybės, nereikalauja Rangovo mokėti netesybų šių aplinkybių egzistavimo laikotarpiu.</p>
30.	<p>11.4. punkte numatyta, kad „<u>[f]ieigu Rangovo Darbų atlikimo faktinės išlaidos yra mažesnės už Darbų kainą, nurodytą Užsakyme, Užsakovas neįsipareigoja sumokėti Rangovui Užsakymo kainos. t. y., galutinė Rangovui mokama kaina už faktiškai atliktus Darbus negali būti mažesnė už Darbų kainą, nurodytą Užsakyme.</u> Tiekėjas⁴ mano, jog nurodytas Sutarties punktas yra nekonkretus ir neaiškus, kadangi Sutartyje nėra detalizuojama nei kuo tiksliai remiantis, nei kokia tvarka vadovaujantis yra nustatomos aplinkybės, jog faktinės Darbų atlikimo išlaidos buvo mažesnės nei Užsakyme nurodyta Darbų kaina. Nepaisant to, tokia Sutarties sąlyga yra prieštaraujanti rangos sutarties esmei, kadangi Konkursą laimėję tiekėjai, sudarydami Sutartį prisiima riziką, jog padidėjus Darbų atlikimo kainai, sutarta Užsakymo kaina nesikeis. Tačiau negali būti apribojama Tiekėjų teisė gauti Sutartyje nustatytą atlyginimą, jeigu Darbai buvo atlikti mažesne kaina ir nepabloginant Darbų kokybės. Todėl Tiekėjas⁴ įsitikinęs, jog aptariamas Sutarties punktas prieštarauja Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.654 straipsnio 1 dalyje įtvirtintai nuostatai, kurioje numatyta, jog „[t]uo atveju, kai rangovo faktinės išlaidos yra mažesnės, negu buvo numatyta nustatant atliekamų darbų kainą, rangovui išlieka teisė gauti atlyginimą, numatytą rangos sutartyje, jeigu užsakovas neįrodo, kad ekonomija turėjo neigiamos įtakos sutartyje numatyta darbo kokybei.“</p>	<p>Paaiškiname, jog šioje Sutartyje yra numatytas fiksuoto įkainio (o ne fiksuotos kainos) su peržiūra kainodaros būdas. Tai visų pirma reiškia, kad Užsakovas atsiskaitys už faktiškai ir tinkamai atliktus Darbus pagal Sutartyje numatytus įkainius, jeigu Darbai buvo numatyti suderintame Pasiūlyme Darbams. Nenumatyti darbai (kurių Rangovas negalėjo įsivertinti teikiant Pasiūlymą Darbams) Užsakymo vykdymo metu gali būti įtraukti pagal Sutarties 6.11 ir 6.12 punktuose numatytas sąlygas. Visų antra, Sutarties įkainiai gali būti keičiami (didinami arba mažinami) tik Sutartyje numatytomis įkainių peržiūros (perskaičiavimo) sąlygomis.</p>

31.	<p>18.10 punkte nurodyta, jog „[p]er 30 kalendorinių dienų nuo Rangovo informavimo apie Užsakovo vidinių teisės aktų, reglamentų ar tvarkų pasikeitimą, Rangovas turi teisę vienašališkai, nesikreipdamas į teismą, ne vėliau kaip prieš 120 (šimtą dvidešimt) kalendorinių dienų raštu apie tai įspėjęs Užsakovą, nutraukti Sutartį, jeigu Užsakovas Sutarties vykdymo laikotarpiu savo vidiniuose teisės aktuose, reglamentuose ar tvarkose aulieka tokius pakeitimus, kurie apsunkina Rangovui Sutarties vykdymą arba daro jį neįmanomą, t. y. pakeičia Sutarties prievolių vykdymo pusiausvyrą arba iš esmės padidėja Sutarties vykdymo kašta. Rangovas, kreipdamasis į Užsakovą su įspėjimu, turi pateikti visus Sutarties apsunkintą vykdymą įrodančius argumentus su visais tokį faktą pagrindžiančiais dokumentais. Rangovas turi teisę atšaukti savo įspėjimą ir nepasinaudoti šiame punkte įtvirtinta galimybe, jeigu Rangovas ir Užsakovas išsprendžia kilusias problemas derybų būdu. Rangovui vis tiek pageidaujant nutraukti Sutartį, Užsakovo atlikti vidinių teisės aktų, reglamentų ar tvarkų pakeitimai Rangovui negalioja iki Sutarties pasibaigimo momento. Šis punktas netaikomas atvejais, kai Užsakovo vidiniai teisės aktų, reglamentų ar tvarkų pakeitimai yra tiesiogiai susiję su Lietuvos Respublikos teisės aktų pakeitimais.“ Tiekėjo įsitikinimu, šis Sutarties punktas yra neteisetas, pažeidžia šalių lygiateisiškumo principą, nes iškreipia sąžiningą šalių interesų pusiausvyrą, nepagrįstai perkeldamas įrodinėjimo našta Konkursą laimėjusiam tiekėjui. Tiekėjai, siekdami dalyvauti Perkančiosios organizacijos paskelbtame Konkurse, vertina savo galimybes dalyvauti šiame Konkurse ir įvykdyti iš Sutarties kylančius įsipareigojimus pagal šiuo metu galiojančius ESO vidinius teisės aktus, reglamentus ar tvarkas. Tiekėjai negali iš anksto numatyti aplinkybių, kurios atsirastų jau po Sutarties sudarymo. Tiekėjai ne tik negali iš anksto protingai jų numatyti, bet negali ir kontroliuoti jų pasikeitimo, pasikeitimo masto ir pan. Dėl to tiekėjai negali iš anksto įvertinti Sutarties pasunkėjimo rizikos ir priimti jos, o ESO šios rizikos neturi teisės perkelti tiekėjams. Pagal aptariamo Sutarties punkto redakciją, susiklostę situacija, kad pasikeitus ESO vidiniams teisės aktams, reglamentams ar tvarkoms, tiekėjas laimėjęs konkursą, siekdamas nutraukti sudarytą Sutartį turi pateikti visus argumentus ir dokumentus pagrindžiančius Sutarties vykdymą. Pažymėtina tai, kad staiga pasikeitus ESO vidiniams teisės aktams, reglamentams ar tvarkoms, paprastai tiekėjai gali tik teoriškai numatyti, jog jie tapo nebepajėgūs įvykdyti Sutartimi priimtus įsipareigojimus, tačiau negali pateikti tą patvirtinančių įrodymų. Tiekėjai galėtų įrodyti negalėjimą įvykdyti Sutarties įsipareigojimus tik nevykdydami Sutarties ir pažeisdami jos sąlygas. Tuo tarpu ESO gali iš anksto planuoti savo ūkinę veiklą, numatyti vyksiančius pasikeitimus ir priimti jų atsiradimo riziką. Neabejotina, jog tokia Sutarties 18.10 punkte nustatyta tvarka pažeidžia tiekėjų interesus, kadangi ESO vidinės politikos pokyčių našta perkeliama tiekėjams, įpareigojant juos nepagrįstai įrodinėti pasunkėjimo faktą.</p> <p>Tiekėjo įsitikinimu, pasikeitus ESO vidiniams teisės aktams, reglamentams ir tvarkoms, ESO turi sudaryti sąlygas po pasikeitimo tiekėjams nutraukti Sutartį neįrodinėjant vykdymo pasunkėjimo. Be to, toliau tame pačiame Sutarties punkte nurodoma, kad jis netaikytinas tuo atveju, jeigu vidiniai teisės aktų, reglamentų ar tvarkų pakeitimai yra tiesiogiai susiję su Lietuvos Respublikos teisės aktų pakeitimais. Šioje vietoje vėlgi Lietuvos Respublikos teisės aktų pasikeitimas ir jų laikymasis pirmiausiai liečia ESO, o ne tiekėjus. Pasikeitus sąlygoms galiojantiems įstatymams, nustačius aukštesnius ir griežtesnius darbų atlikimo, padidėjusių kaštų našta turėtų kristi ESO, kuris šiuos kaštus padengtų vartotojų sąskaita. Tuo tarpu pagal Sutarties 18.10 punkte esančią tvarką, visų pokyčių rizika ir iš to kylančios papildomi kaštai perkeliama tiekėjams, jog šie gautų mažesnę pelną ar netgi patirtų nuostolius. Tokia tvarka iškreipia sutarties šalių pusiausvyrą, nepagrįstą pranašumą suteikiant ESO, todėl ji negali būti laikoma teisėta, protinga ar sąžininga;</p>	<p>Atsižvelgdami į Tiekėjo pretenzijoje nurodytus argumentus, patiksliname Sutarties 18.11 punktą ir išdėstome taip:</p> <p>„18.11. Per 30 kalendorinių dienų nuo Rangovo informavimo apie Užsakovo vidinių teisės aktų, reglamentų ar tvarkų pasikeitimą, Rangovas turi teisę vienašališkai, nesikreipdamas į teismą, ne mažiau kaip prieš 120 (šimtą dvidešimt) kalendorinių dienų raštu apie tai įspėjęs Užsakovą, nutraukti Sutartį. Rangovui vis tiek pageidaujant nutraukti Sutartį, Užsakovo atlikti vidinių teisės aktų, reglamentų ar tvarkų pakeitimai Rangovui negalioja iki Sutarties nutraukimo momento. Šis punktas netaikomas atvejais, kai Užsakovo vidiniai teisės aktų, reglamentų ar tvarkų pakeitimai yra tiesiogiai susiję su Lietuvos Respublikos teisės aktų pakeitimais.“</p> <p>Papildomai pažymime, jog Sutarties 3.2 punkte yra nurodyta, kad „Vykdamos šią Sutartį, Šalys vadovaujasi Pirkimo dokumentais, galiojančiomis inžinerinių tinklų įrengimo bei eksploatavimo taisyklėmis ir kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais bei šios Sutarties sąlygomis.“ bei Sutarties 4.9 yra įtvirtinta, jog „Rangovas prisiima visą riziką dėl to, kad ne nuo Užsakovo priklausančių aplinkybių padidės su Sutarties vykdymu susijusios Rangovo išlaidos ir Rangovui Sutarties vykdymas taps sudėtingesnis (Rangovui padidės įsipareigojimų vykdymo kaštai). Įsipareigojimų vykdymo kaštų padidėjimas nesuteikia Rangovui teisės sustabdyti Sutarties vykdymo ar atsisakyti Sutarties šiuo pagrindu.“.</p> <p>Lietuvos Respublikos teisės aktų pasikeitimai yra abiejų šalių atsakomybė ir Perkančioji organizacija nesutinka su Tiekėju teiginiu, jog „<...> padidėjusių kaštų našta turėtų kristi ESO, kuri šiuos kaštus padengtų vartotojų sąskaita.“.</p>
-----	--	---

Taip pat, vadovaudamiesi Bendrųjų pirkimo sąlygų 13.2.3 punktu, savo iniciatyva patiksliname Specialiųjų pirkimo sąlygų priedą Nr. 1 „Sutarties projektas“ pridėdami 5.7 punktu ir išdėstome taip:

„5.7. Už Sutarties 5.1 ir 5.2 punktuose numatytas išlaidas bus kompensuojama ne didesnėmis nei rinką atitinkančiomis kainomis. Į faktiškai patirtas išlaidas negali būti įtrauktas Rangovo pelnas.“